

ACC. N:R. M. 8687:1-3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Amalie Jonsson
Härad: Frosta Adress: Åsänge
Socken: O. Åsänge Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1942 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svar på frågel. N: 43

Om fljorm.

hur den ser ut.

Var av den består.

Var den håller sig.

Trä och föreställningar.

L. u. F. 43.

Skriv endast på denna sida!

Svar på frågel. N: 43

Utt's lusking, eller di andre ordet, kan ju finnas hos någon. Men den benämns som är bland befolken och som är allmän är flyorm.

Det är ett gamm. utt. om en sådan företeelse. Även ordet slaggerm, men det är nog ett ord som är kommit från göinge, eller småland. På så sätt blivit bekant här. Den infödda befolken säger flyorm.

Det är endast di gamle som känner till den företeelsen. Di yngre är de obekant. Jag har talat med flera gamle i orden. Jag minns själv som barn och helt ung att jag hörde talas om sådant. Jag kan minnas att jag även att jag erindrade mig det när jag fick frågel. men talade ändå med gamle i orden. Flyormen är som ett brett band, storleken kan vara olika, en alm, eller där över lång, samt bara smalt, kan ju även förekomma bredare.

Den består av små mask, eller insekter, flugor och dgl. som är tätt i hop packade. Den kan vara rätt tjock, där kan vara tjockt lager av dylika små djur. När man ser den på avstånd är den som ett brett svart band.

Den vara svart men även i lukter.

I gräset kan vara spår efter en flyorm som ringlat, då är de mask.

Numera hör man ej talas om dylika företeelser.

De är mest i ängar, sidder, s. k. lugna ställen som sådana bildas.
Om morgnarna kunde syras sjäs. Men om kvällarna syntes de.
Här nere på brödagra, en sidde som kallades svallet, där var sådana.
En gamonal som hade sitt hem där, tala om att hon såg fljörma där.
Hennes mor kalle dem diggmesk, hon hade även ett annat ord men de
kunde inte den tillfrågade minnas. Men hon härstamma ju från göinge.
De brukar betyda vackert när fljörmana syntes. De kunde vara av
samma betydelse som mygg, när de syntes i mängde. Ett gam. utb. De blev
grannat vär får möggen di dansar. Ett annat gam. utb. Här blev gott om silt
får möggen svärmer. De var, och är, alltid så att sådant är mest i rörelse vid
lugnt och soligt väder. De kunde även vara en massa flymyrer som samlats.
De var ju ej farligt att röra dem, utom i så fall att de kom i upproser och
man blev fullkomligt översatt av dem. En gamonal övertra förbjöd att
sådant fick ej röras. Di gamle påstod, att om de rörde vid sådana, oroa dem,
så blev di så överhöljda av di små djuren och bitna. Där av blev ett eksem
som kallades flyane rengorm. Den ansågs vara värre än annat eksem.
I s. k. solbeljades gländer där håller alltid sådant till, d. s. som mygg
vesperer, fluger, och myrer. De är ju vid den varma årstiden.

På våren så snart de börja bli varmt visa sådant sig.
Vid samma tid som där brukar bli tv i myrstackarna, så blir där tv i allt.
Ett gamm. utt. Nu börjar fylled ä i isbas, där ä tv i myrstackarna.
De visa sig även fljorm. Där kan vem som helst få se sådana, om di kommer
på platserna. Lusa varma som merkväljar, och så på lugna ställen sånlas
sådant. Sen de börjar bli höst, är de mer såkyort, de beror ju på om de
är ljumt och oligt.
De kan nog händla att någon har sett den även i år, men ä de nuvarande
yngre är där ju ingen tänker på de, eller särskilt betraktar de.
Men di äldre följde mer med alla sådana fenomen.
Di tog tyder av sådant. Om allt sådant som myror, mygg, och fljormar
snart tog slut, gick i drala, förut såg de tidig vinter.
Om di rödde, eller ofreda allt sådant, troddes att di fick otur med beredur,
eller att di blev förföljda av sådana som di ofredat.
Allt sådant som fljormen var av, mask eller andra djur, brukar ju skada grädan,
men di gamle grästod, och även nu, att om di inte ofredar, eller dödar dem, så
rör di inte grädan.